

Meditsiiniregistrid Tervise Arengu Instituudis

Piret Viiklepp

Registrite osakonna juhataja

Tervisestatistika ja -registrite keskus

Tervise Arengu Instituut

29.03.2019

Tervisestatistika ja -registrite keskus

Registrite osakonnas on 7 registrit

Surma põhjuste register (SPR) - *Estonian Causes of Death Register*

Raseduse Infosüsteem – koosneb kahest registrist

Meditsiiniline sünniregister (MSR) - *Estonian Medical Birth Register*

Meditsiiniline raseduse katkemise ja katkestamise register - *Estonian Abortion Register*

Vähiregister (VR) - *Estonian Cancer Register*

Tuberkuloosiregister (TBR) - *Estonian Tuberculosis Register*

Vähi sõeluuringute register (VSR) - *Estonian Cancer Screening Register*

Narkomaaniaravi andmekogu (NARIS) - *Estonian Drug Treatment Database*

Meditsiiniregistrid

Rahvastikupõhised ja isikustatud (va NARIS)

Pidev juhu-põhine andmete kogumine, tagamaks andmete täielikkus, valiidsus ja võrreldavus

Andmete esitamise kohustus on sätestatud õigusaktidega

Registrite põhimääruste alusteks

- Rahvatervise seadus (VR, TBR, VSR, raseduse infosüsteem)
- Surmapõhjuse tuvastamise seadus (SPR)
- Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seadus (NARIS)

Meditsiiniregistrid

- Kuuel registril on vastutav töötleja Tervise Arengu Instituut, surma põhjuste registril Sotsiaalministeerium
- Ühisel elektroonsel platvormil (va NARIS)
- Linkimine teiste registritega (nt Surma põhjuste register, Rahvastikuregister jt)
- Andmekogumine vastab rahvusvahelistele standarditele
- Diagnoosid kodeeritud RHK-10 alusel, vähiregistris kasutatakse RHK-O (onkoloogia) koode ja TNM klassifikatsiooni

Andmete avaldamine

- Vastavalt avaldamiskalendrile tervise statistika ja terviseuuringute andmebaasis
- Rahvusvahelistele organisatsioonidele (WHO, ECDC, Eurostat, IARC, ENCR jt)
- Teadusuuringuteks (Eetikakomitee luba, taotlus, uuringu kavand)

Registrite andmed avaldatakse vastavalt avaldamiskalendrile

www.tai.ee/tstua

TERVISESTATISTIKA JA TERVISEURINGUTE
ANDMEBAAS
HEALTH STATISTICS AND HEALTH RESEARCH DATABASE

ENG

Andmebaasist Kasutusjuhend Uued andmed Andmete visualiseerimine Avaldamiskalender

Rahvastikunäitajad
Haigestumus
Tervishoiuteenuste kasutamine ja ravi põhjused
Tervishoiu ressursid ja nende kasutamine
Tervisekäitumine ja tervis
Ravimite kasutamine
Terviseprofiilide alusandmed
Tervise infosüsteemi andmeid sisaldav statistika
Toitumisuuringute andmebaas (sh 1997. a RTU andmed)

Metaandmed Kasulikke viiteid OECD andmebaas: tervis Eurostati andmebaas WHO Health for All andmebaas

Soovite saada andmebaasi uuenduste teavitusi meili teel?
[Uhinege tervisestatistika infolistiga](mailto:Uhinege.tervisestatistika@infolistiga)

Tweets by @tstua

Tervisestatistika AB @tstua
Avaldati 2018. a Maanteameti liiklusõnnetuste statistika kohalike omavalitsuste järgi; samuti Päästeameti andmed uppumiste ja tulekahjudes hukkumiskohta maakondade järgi ja hoonetulekahjude tekkepõhjuste kohta kohalike omavalitsuste järgi.
pweb.tai.ee/PIXWeb2015/powe...@paasteamet
Mar 21, 2019

Tervisestatistika AB @tstua
2018 aasta @Toolneptsioon i tööõnnetuste andmed on avaldatud nüüd ka tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasis:
pweb.tai.ee/PIXWeb2015/powe...

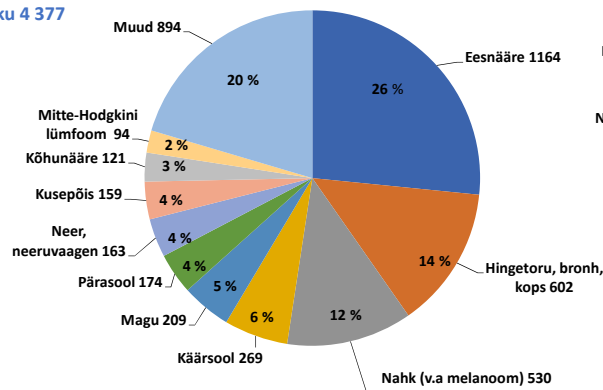
TO01: Tööõnnetu...
pweb.tai.ee

Embed View on Twitter

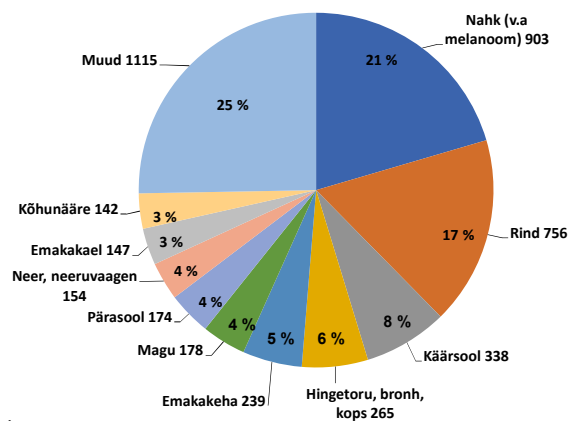
Vähiregister

- Asutatud 1978, vähihaigestumuse andmed alates 1968
- Kontakt: juhataja Margit Mägi, margit.magi@tai.ee

Mehed
kokku 4 377

Naised
kokku 4 411

10 sagedasemat vähipaiget Eestis, 2016

Eesti Vähiregister

- IACR liige alates 1989 <http://www.iacr.com.fr/>

- ENCR liige alates 1994 <https://www.encl.eu/>

Surma põhjuste register (SPR)

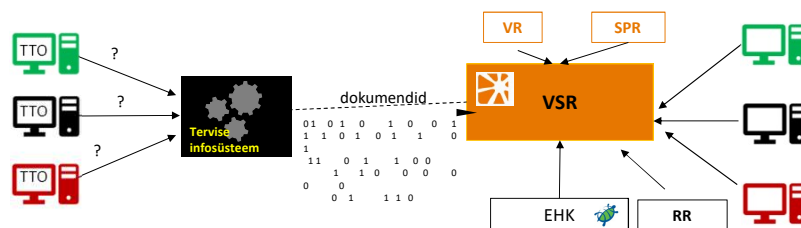
- Asutatud 1979
- Elektroonsed andmed andmebaasis alates 1989
- Eestis on täna kasutusel **ainult arstlik surmateatis**, mis täidetakse kõikide Eesti territooriumil aset leidnud surmajuhtumite kohta (kaasa arvatud välismaalased)
- SPR kogub andmeid ka välismaal toimunud Eesti kodanike surmpõhjuste kohta Eesti välisesinduste/saatkondade kaudu
- **Elektroniline andmekogumine käivitub 2019**, info liigub tervishoiuteenuse osutajatelt ja riiklikelt ekspertiisiasutustelt läbi TIS-i rahvastiku registrisse ja SPR-sse
- Kontakt - juhataja Gleb Denissov gleb.denissov@tai.ee

Vähi sõeluuringute register (VSR)

Kutsete saatmine sõeluuringutele

- Sihtrühma nimekirjade moodustamine Haigekassalt saadud sihtrühmade sünniaastate alusel, kutsete eelsed kontrollpäringud (EHK, RR)
- Digitaalsete kutsete edastamine patsiendiportaali www.digilugu.ee (vt saatekirjad)
- 2019.aastal sai digitaalse kutse:
 - 77 928** naist vanuses 50-69 kutsutakse rinnavähi sõeluuringule
 - 56 659** naist vanuses 30-55 kutsutakse emakakaelavähi sõeluuringule
 - 68 050** meest ja naist vanuses 60-69 kutsutakse jämesoolevähi sõeluuring
- **Paberkutse** saadetakse ravikindlustatutele RR-is olevale aadressile
- Plaanis hakata saatma kutseid RR-s registreeritud **e-posti aadressile**

Vähi sõeluuringute register (VSR)

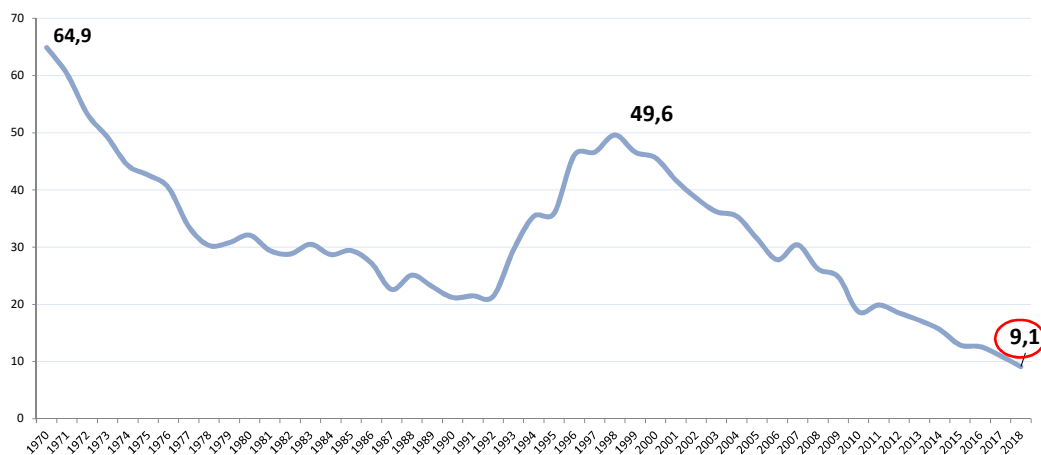

- Andmeid päritakse ainult X-tee kaudu teistest registritest ja tervise infosüsteemist (TIS)
 - TIS-s erinevates standardites koostatud dokumendid, mitte andmed
 - Mahukad päringud katkevad
- Andmed registris pole täielikud (näiteks 2017 - **13%** rinnavähi, **39%** emakakaelavähi ja **22%** jämesoolevähi sõeluuringu andmetest laekumata, suur osa laekunud uuringute vastustest tekstina vabadel väljadel)
- Puuduvad andmed saadakse võrdlusest Haigekassa andmebaasiga, sel juhul vastuseks: uuringul käinud- vastus teadmata
- Andmete täpsustamine TTO-dega ja teiste registritega

Tuberkuloosiregister

- Asutatud 1997, elektroonsed andmed esmasjuhtude kohta alates 1987
- TB registrele esitavad andmeid kõik TB-juhte nii elupuhuselt kui ka pärast surma diagnoosivad ja TB-ravi osutavad tervishoiuteenuse osutajad ja riikliku ekspertiisiasutuse kohtuarstlikud eksperdid.
- Registreerimisele kuuluvad kõik TB-haigusjuhud ja surmajuhud, kui tuberkuloos on diagnoositud kas põhihaiguse või kaasuva haigusena, sh kopsu- ja kopsuvälise TB vormid
- **Alates 01.04.2013 kogub Eestis TB haigestumise andmeid ainult TB register ja edastab neid Terviseametile 1 kord kuus**
- TB register edastab kord aastas andmed WHO-le ja ECDC-le TB haigestumise, ravimtundlikkuse ja ravitulemuste kohta Eestis
- Kontakt: juhataja Piret Viiklepp, piret.viiklepp@tai.ee

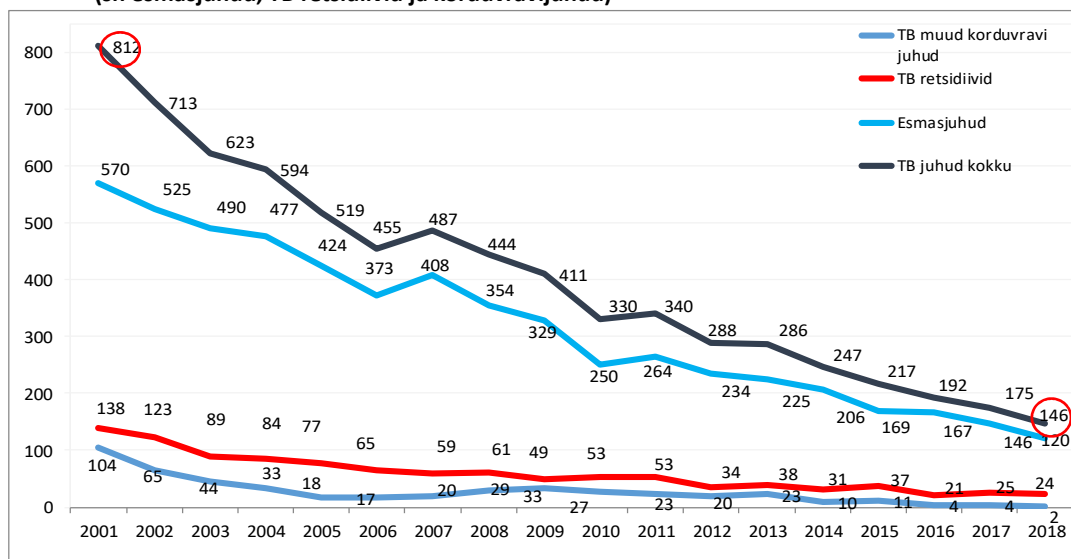
TB esmashaigestumuskordaja 100 000 kohta 1970 – 2018*

TB Register 20.03.2019, 2018 andmed on esialgsed

Registreeritud TB juhud kokku 2001-2018*

(sh esmasjuhud, TB retsiidiivid ja korduvravijuhud)

Tuberkuloosiregister 26.02.2019
*2018 aasta andmed on esialgsed

Multiravimresistentne TB (MDR TB) EU/EEA

1 107 MDR TB juhtu registreeriti 30 EU/EEA riigis 2017.aastal

3.7% kõigist testitudest olid MDR TB juhud (vahemik 0–25.4%)

Eestis 2017 – 36 MDR-TB juhtu

2018 – 30 MDR-TB juhtu

Proportion of MDR TB cases among TB cases with available DST results

▨ No data reported

□ <1%

□ 1 to 1.9%

□ 2 to 4.9%

□ 5 to 9.9%

□ ≥10%

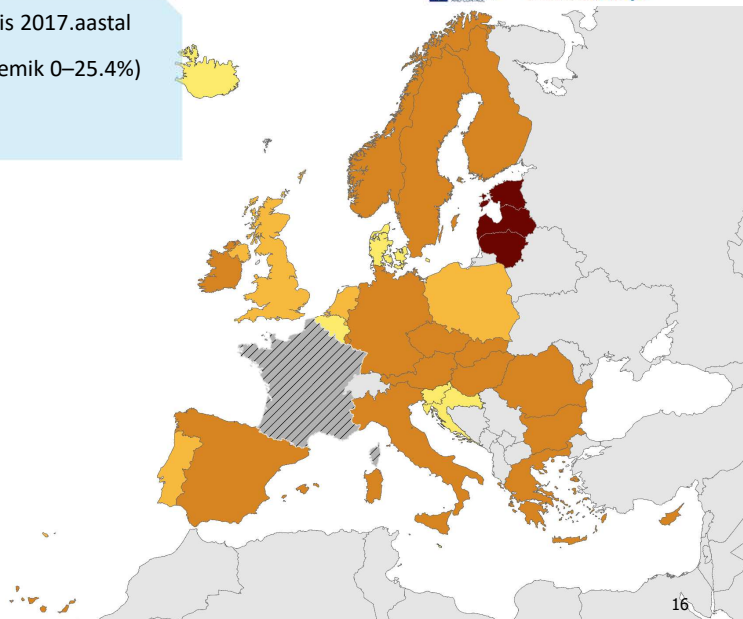
Countries not visible in the main map extent

□ Liechtenstein

□ Malta

* DST – drug susceptibility test

Source: ECDC/WHO (2019). Tuberculosis surveillance and monitoring in Europe 2019–2017 data

Raseduse Infosüsteem- koosneb 2 registrist

Meditsiiniline sünniregister (MSR) - *Estonian Medical Birth Register*

Asutatud 1991, andmed alates 1992

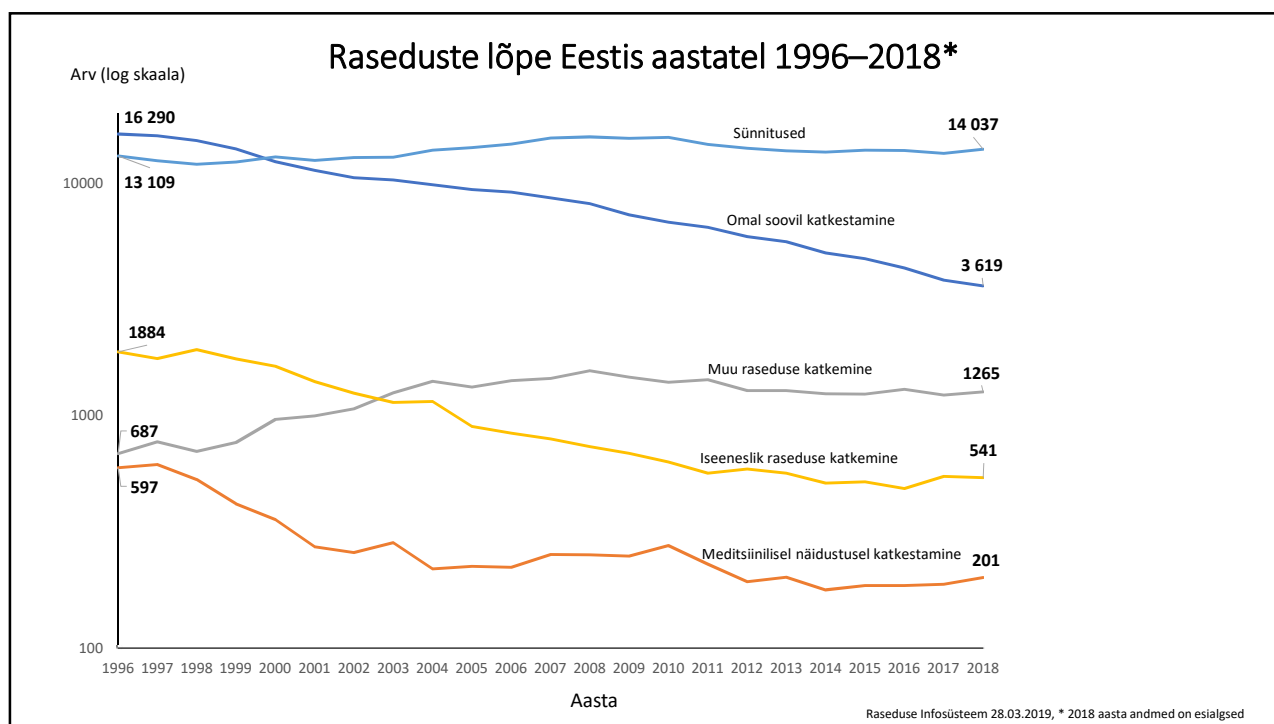
Meditsiiniline raseduse katkemise ja katkestamise register - *Estonian Abortion Register*

Asutatud 1994 – 06.11.1998 kuni 14.03.2019 umbisikuline

Alates 15.03.2019 – kogutakse isikustatud andmeid

Eesmärk: raseduse kulgemise, katkemise, katkestamise ning ema ja vastsündinu haigestumuse ja suremuse analüüsimiseks, tervishoiuteenuste korraldamiseks jne

Kontakt: juhataja Kärt Allvee, kart.allvee@tai.ee

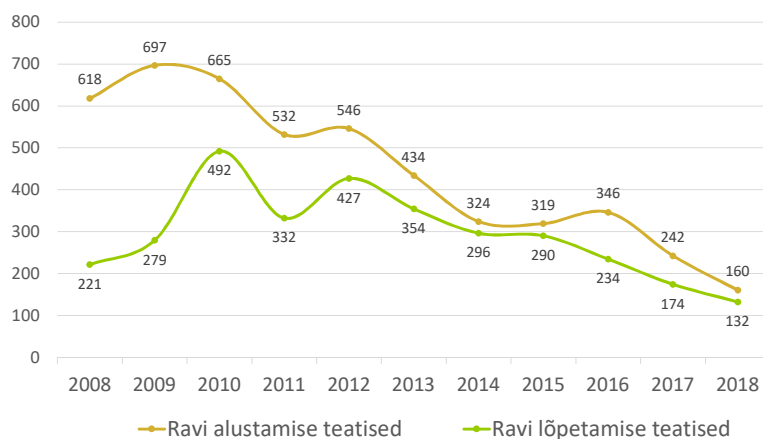
Narkomaaniaravi andmekogu

Asutatati 2006 detsembris, andmed alates 2008 andmeid kogutakse **isikustamata kujul**, anonüümselt

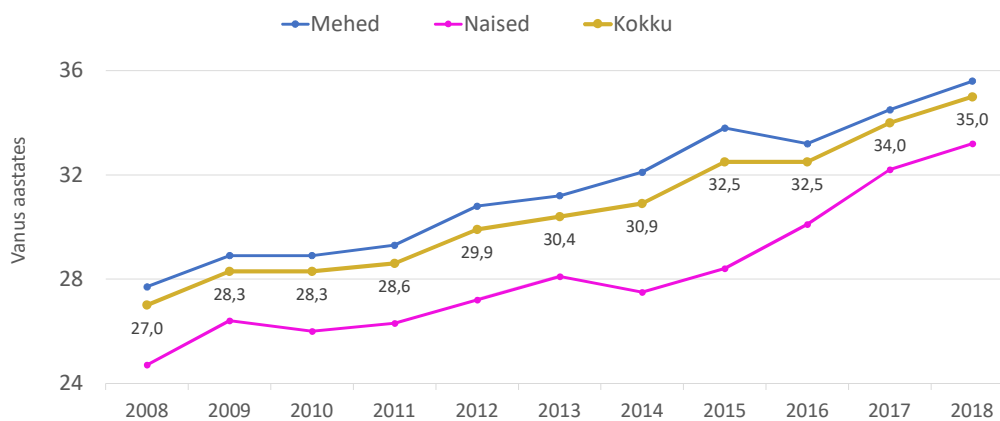
Narkomaania ravi andmeid kogutakse:

- vajalike **tervishoiuteenuste ja ennetusmeetmete kavandamiseks** ja nende **tõhususe** hindamiseks ning narkomaaniaravi **statistika** korraldamiseks
- Kontakt: juhataja Vahur Hollo, vahur.hollo@tai.ee

Narkomaaniaravi registrisse laekunud andmed 2008 - 2018

Narkomaaniravil viibinute keskmine vanus

Sõltuvusravil viibinute keskmise vanuse tõus näitab narkomaania vähenemist (noorte hulgas)???

ANONÜÜMSETE ANDMETE KOGUMINE

Eelised

- Isikuandmed registris puuduvad – andmete lekkeoht on minimaalne

Puudused

- Andmekogu andmete põhjal ei ole võimalik hinnata ravi efektiivsust, ravi saajate hulka ega ka raviteenuste vajadust
- Andmete täielikkus ja kvaliteet on puudulikud – puudub **juba sisestatud** andmete parandamise ja täiendamise võimalus

Isikustatud narkomaaniravi registri loomisega tegeletakse 2012. aastast, vastav seaduse muutmise eelnõu on Sotsiaalministeeriumis ette valmistatud, lootus isikustatud andmekogule loomiseks alates 2019. aasta teisest poolest.

Kokkuvõtteks

Rahvastiku tervisega seonduvad riiklikud registrid on andmeallikad:

- rahvastiku tervise hindamiseks,
- tervisepoliitika väljatöötamiseks,
- tervishoiuteenuste korraldamiseks,
- haiguste ennetamise, tõrjemeetmete kavandamiseks,
- ennetustegevuste ja ravi hindamiseks.

Isikustatud registrite andmed tagavad usaldusväärse riikliku statistika, st annavad ülevaate, mis meil Eesti riigis tegelikult toimub

Eesti Arsti juhtkiri

Raul-Allan Kiivet TÜ tervishoiukorralduse professor

Eesti Arst Nr 3 märts 2019

- Tervishoid vajab lahendusi, mis hoiavad kokku tervishoiutöötajate aega, tervise- ja raviandmeid tuleks sisestada ainult üks kord, kuid teha seda struktureeritult ja standarditult, et andmed oleks usaldusväärsed ja taaskasutatavad.
- Muuta erinevate haiglate infosüsteemides olevad digitaalsed tervise- ja raviandmed taaskasutatavateks standardses formaadis, struktureerituna ja isikupõhiselt.
- Personaalne digilugu